

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5 50
na mesec 1 90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbija vsak dan s petimi izjemami na praznikih.

Inserati veljajo: petstopenjska petiti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posredovanje štovišnih volj 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istočasne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6 50
na mesec 2 30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 33.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabilo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 24— | Četrt leta . . . K 6—
Pol leta . . . 12— | En mesec . . . 2—

v upravnistvu prejemati na mesec K 1 90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 25— | Četrt leta . . . K 6 50
Pol leta . . . 13— | En mesec . . . 2 30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hrata se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Občinski svet — razpuščen.

Ljubljanski občinski svet je torej razpuščen. To je odgovor vlade na zopetno in sicer soglasno izvolitev bivšega župana Ivana Hribarja.

Ta vlažni odgovor ni prišel ne pričakovano. Občinski svet je bil namaj pripravljen, občinski svet je z njim računati in se je zavedal, da se z zopetno izvolitvijo dosedanjega župana izpostavi tej konsekvenci. Občinski svet ni bil v dvomih, da pride do razpusta in je jasno in nedvoumno pokazal, da se ne boji ne razpusta, niti novih volitev.

Vlada je s tem, da je občinski svet razpuštila in se postavila v naprotje s prebivalstvom, provzročila in izzvala velik boj, čigar posledice so danes še nedogledne.

Vse okolščine, v katerih se je zgodila nepotrdiva Hribarja in sedaj razpust občinskega sveta so jasno pokazale, da hoče vlada imeti boj in da išče boj z narodno-napredno stranko.

Hribar je v svojem govoru navedel vzroke, ki so mu bili od oficijalne strani povedani glede njegove nepotrdive. Ti vzroki so tako ničevi, tako bagatelni, tako za lase privlečeni, da jih noben človek ne more smatrati za resne in prave nagibe nepotrdive. Značaj teh vzrokov je tak, da se jih od daleč spozna kot prazne izgovore in mora vsakemu priti na misel: vlada je te nagibe navedla, ker pri najboljši volji ni mogla najti nobenih drugih izgovorov in ker vendar ne more priznati, da so ti nagibi samo izgovor, pravi vzrok in namen nepotrdive pa je provzročiti razpust in boj zoper narodno-napredno stranko.

To je narodno-napredna stranka tudi dobro spoznala in uvidevajoč, da bi bili vsi njeni nasprotniki skrajno veseli, če bi jo mogli zopet očrniti, da komaj čakajo na tako dejanje, ki bi se dalo proti stranki izkoristiti in zlorabljeni, je preudarno in pametno uredila svojo taktiko, vzle besnim bujskanjem od gotove strani, se ni v Ljubljani zgodila niti najmanjša manifestacija. Ni bilo niti demonstracij, niti izredov in specialno naš list ni samo z vsem svojim vplivom delal na ohranitev javnega miru, nego se je tudi sam vzdržal vsega, iz česar bi mogli nasprotniki kovati kapital.

Stranka je hotela slovesno in mogočno manifestacijo v občinskem svetu, a ničesar takega, kar bi bilo moglo to manifestacijo kompromitirati, kar bi izgledalo kakor provokacija in kar bi se dalo zlorabljeni. To priča tudi sklep občinskega sveta, s katerim je bila dr. Oraznu odrečena beseda pri točki o županski volitvi in to priča ves govor bivšega župana Hribarja. Ta govor je bil sicer odločen, a miren in brez strasti in brez izzivanja.

To postopanje ni izviralo morda iz kakšnega strahu. S tem postopanjem se je samo hotelo ustvariti tak položaj, da mora vlada pokazati svojo pravo barvo in pokazati, da vlada išče boj.

To se je tudi posrečilo. Odigrano je prvo dejanje ljubljanske županske krize in efekt je ta, da je narodno-napredna stranka postopala dostojno in močno, lojalno a odločno, vlada pa je pokazala, da hoče imeti boj za vsako ceno v namen, da iztrga narodno-napredni stranki gospodarstvo v ljubljanski občini.

Vidi se to tudi iz razpustnega dekreta. Kjerkoli je vlada v takem

slučaju, kakor je ljubljanski, razpuštila kako javno korporacijo, vselej je to utemeljevala s splošnimi izrazi, navadno s tem, da razpušča korporacijo iz ozirov na občene interese. V ljubljanskem slučaju pa je vlada postopala drugače. V razpustnem dekretu pravi izrečno, da razpušča obč. svet zato, ker je vnovič Hribarja izvolil za župana. Razpust naj bo torej kazni, naj bo strahovanje, je pa le napoved vojne.

Vladno postopanje je v kričečem nasprotju s principi občinske avtonomije in drastičen izraz vladajočega absolutizma. Najmanj, kar bi bila morala vlada storiti sprito Hribarjevih pojasnil in sprito soglasne ponovne izvolitve bivšega župana in vsega postopanja narodno-napredne stranke bi bilo to, da je vso stvar novič vzela v pretres in jo novič predložila ministrskemu svetu v potrditev. Tako postopanje bi bilo pokazalo, da ima vlada konstitucionalno vest in da respektira principe občinske avtonomije in pa, da boja à tout prix ne išče.

Vlada pa tega ni storila, nego je slepo udarila po celi stranki in je razpustila občinski svet.

Napredno je misliti, da je vladno postopanje napram ljubljanskemu občinskemu svetu samo boj proti Hribarjevi osebi. Ne. Ta boj je posledica sistema, ki je danes v državi veljaven. Že leta sem dela vlada sistematično na to, da bi izpodrinila narodno-napredno stranko iz vseh njenih pozicij in jo pripravila ob moč in veljavo. To pa zaradi tega, ker je narodno-napredna stranka narodna in ker je svobodnomiselna, ker je nositeljica nacionalne ideje, ker je vse narodno in napredno gibanje njeno delo. Vlada pa je nemakla in klerikalna, vlada hoče potlačiti slovensko narodno gibanje. To se je pokazalo pri reformi državnozbornskega in deželnozbornskega volilnega reda, to se je stokrat in stokrat pokazalo pri različnih upravnih odredbah in celo pri imenovanjih in to je tudi pravi vzrok Hribarjeve nepotrdive in sedanjega razpusta obč. sveta.

Vlada hoče torej boj in imela ga bo in dobila bo priliko spoznati, da je bila v velikanski zmoti, misleč, da je treba samo občinski svet razpustiti in narodno-napredne stranke ne bo več.

Afera s strupenimi pilulami pred sodiščem.

(Nadaljevanje iz jutranjega lista.)

Ob 9. dopoldne se obravnava zopet začne.

Sodni dvor je sklenil, da ne zasliši predlagane prič Ignacija Mezeta, policista iz Trsta.

Dr. Ravnihar priglasi ničnost.

Nato se nadaljuje

zasliševanje prič.

Ko pridejo vse priče v dvorano, da jih predsednik opozori na določitev zakona, začne priča gospa Rosa Arkova, sestra Hladnikove soproge ihteti.

Priča Vinko Engelmann, učitelj iz Trsta pravi, da pozna Hladnika kakih deset mesecev. O Hladniku ne more ničesar slabega reči. Napravil je na njega jako dober vtisk. Znano mu je, da se je peljal Hladnik v Monte Carlo. Misli, da sta imela Hladnik in Pegan tam nesrečo. Da bi s Hladnikom govoril o tej aferi, se ne spominja. Hladnikovo obnašanje se mu takrat ni zdelo prav nič čudno.

Priča Stefan Sink, notarski kandidat v Ajdovščini, pozna Hladnika. S Hladnikom je bil skoraj vsak večer skupaj. V družbi je bil Hladnik jako prijeten. Pogovarjal se ni nikdar z njim o svojih podjetjih. Tudi priči je povedal obtoženec, da je bil v Monte Carlo. Ko so obtoženca opozorili na dotično notico o aferi v časopisih, je začuden rekel: »Ah, hudiča, to je pa moja mati!«

Priča Edvard Dekleva, bančni uradnik v Trstu, je spoznal Hladnika pri Peganu v gostilni. Skoraj vsak večer je bil z njim in njegovo soprogo skupaj. Ima ga za lahko mišljenega in za »Aufsneiderja«, ker je vedel, da nima veliko premoženja. Tudi priča je izvedel, da je šel obtoženec s Peganom v Monte Carlo. Ko se je čitalo v časopisih o aferi, so bili s Hladnikom pri Peganu skupaj. Poslali so v kavarno po »Slovenski Narod«. Ko je Hladnik to čital, je zaklel in se je začudil. Šele čez 14 dni se je obtoženec jezil, da njega sumničijo in je rekel, da bo temu konec storil. Priča iz njegovega takratnega obnašanja ni mogel ničesar sklepati, ker je bilo popolnoma indiferentno.

Na dr. Ravniharjevo vprašanje, iz česa priča sklepa, da je obtoženec lahko mišljen in da ga je pred preiskovalnim sodnikom imenoval celo za »Hochstaplerja«?

Priča pravi, da je iz tega to sklepal, ker ni imel nobene prave kupčije in ker se je z izvoščekom okoli vozil.

Predsednik tolmači priči besedo »Hochstapler«, ki pomenja »goljuf«.

Dr. Neuperger zoper to energično protestira, nakar ga predsednik odločno zavrne, ter mu pove, da ima vendar pravico, besede tolmačiti.

Priča Mihael Gostiša, elektrotehnik, sta skupaj iz Logatca doma. S Hladnikom sta si dopisovala zaradi sferisterija. Večkrat je bil z njim v družbi, ter je hodil z njim na izprehod. Hladnik je imel veliko upanja, da bo sferisterij uspeval. Toda sreča pa s podjetjem ni imel. Ko je sferisterij prenehal, mu je Hladnik samo to povedal, da ima gostilno in vinski kupčijo v Dalmaciji. O Hladniku ne more prav ničesar slabega reči. Imel ga je za postenega. O njegovi materi sta večkrat govorila; toda slabega ni ničesar rekel. Edino čez oca je včasih godrnjal. S Hladnikom sta se zmenila, da se bo sta peljala z avtomobilom v Ljubljano. Brzojvil mu je, da pride dne 19. marca v Ljubljano z avtomobilom; toda nista prišla skupaj. O logaški aferi je izvedel v Ljubljani iz časopisov. Ko je bil Hladnik poklican k sodišču, ga je obiskal, ter mu povedal, da je osumljen. Priča ga je vprašal: »Kaj pa, če si res ti?« Obtoženec mu je rekel nato: »Kaj pa misliš? Stvar se bo že pojasnila.« Priča ga je celo nagovarjal, da se naj sam javi, če je res to storil. Priča pravi, da obtoženec ni zmožen kaj takega storiti, ker ni nikdar kaj slabega govoril o svoji materi. Tudi Hladnikova soproga je le želela, da bi se razmerje med Hladnikom in materjo izboljšalo. Soproga je bila Hladniku popolnoma udana, ter ga je imela rada.

Na vprašanje dr. Ravniharja, pravi priča, da se je Hladnik mnogo trudil in skrbel za sferisterij.

Soproga Hladnikova je na pričo delala vtisk, da ji je hudo za moža in da je popolnoma nedolžna. Njej je bilo celo neljubo, če se je go-

LISTEK.

Dvoje srečnih ljudi.

Spisal Ivan Cankar.

(Konec.)

II.

Zelo sem bil vesel, ko sem spoznal, da njegova žena ni le mlada, lepa, prijazna, z obilnimi čednostmi oblagodarjena, temveč da je tudi duhovita. Toliko bolj sem bil vesel, ker sem prvičkrat v svojem življenju videl in slišal duhovito žensko, to prečudno stvar božjo, ki je bolj redka kakor praprotno seme.

V izbi in v domači obleki je bila mnogo lepša nego na cesti. Njen obraz je bil . . . obstrmel sem, ko sem ji natanko pogledal in obraz. Svojemu možu je bila podobna, gospodu Marijanu; zamišljene oči, napete ustnice, zamolkli, takorekoč zametni glas; in v vsem pritajena bridkost, v glasu, na ustnicah in v očeh.

Pogledala me je s tihim, srepim pogledom — kakor gleda človek na duri, kadar misli v daljino daljavo.

»Rada bi komu povedala zgodbo prečudno, ki mi je že zdavnaj v mislih; zgodbo o ženski, ki jo poznam. Tista ženska je bila srečna; ljudje so

tako rekli. Cesarska cesta od Ježice do Ljubljane ne teče tako gladko, kakor je teklo njeno življenje. Zaljubljena je bila takorekoč že od rojstva. Njena ljubezen je bila kakor plamen v prepibu — vsak hip je planila na drugo stran in je takoj odskočila. Kajti zaljubljena ni bila v tega ali drugega Ivana, Karla ali Adolfa, temveč v moža . . . v moža sploh . . .«

Poslušal sem in sem strmel. Zdelo se mi je, da sem že slišal tako pesem; kje in kdaj da sem jo slišal, se nisem spomnil.

»Spočetka se ji je zdelo čudno, skoraj pregrešno, da je bila iz vsega srca in z vso dušo zaverovana zjutraj v črnega Rinalda, popoldne v zlatolasega Armina, zvečer v kostanjevega Milana. Zaljubljena pa je bila zmirno resnično, globoko in prisrčno, ali tako hitro po vrsti, da je lahko rekla: Če se mi ta ali oni izneverijo, se ubijem! . . . Navsezadnje se je omožila. Ko je klečala pred oltarjem in je izpregovoril duhovnik ime Marijan, se je zelo začudila; mislila je namreč, da kleči poleg nje Adolf, ali kdo drugi . . . Ne, da bi Marijana, svojega moža, ne bila ljubila. Lep človek je, mlad, prijazen, z vsemi čednostmi oblagodarjen . . . Ali vendar je kakor vsi drugi, ne več, ne manj . . . le siromašen atribut vesoljnega moštva . . .«

Njen pogled je bil tako žalosten, s solzami zastrt, da se mi je v srce zasmilila.

»Skoraj na smeh mi je bilo, kadar je Ivan, ali Karl, ali Adolf, ali krdorkoli trepetal od same sreče, ko sem mu radovoljno napela ustnice. Misli je siromak, da poljubljam njega . . . To se pravi, zdaj govoriva o tisti čudni ženski . . . Misli je siromak, da poljublja njega, ona pa je poljubovala tistega moža, ki ga je ljubila v svojih sanjah . . . Ko je bila še mlado dekle, skoraj otrok, se je zaljubila v nekega samo zategadelj, ker je bil kovaz; njegova lica so bila trda in raskava kakor usnje. Bog sam vedi, kod hodi zdaj ta človek; hotel se je obesiti zaradi nje, pa so ga odrezali. Zaljubila se je bila namreč kmalu nato v prismojenega, vase zaljubljenega gizdalina, ki je imel gladko, svileno, čisto žensko polt. Tudi on se je obesil zaradi nje, ali njega niso odrezali . . . Nič se ne čudite, če vam povem, da je bridko žalovala za njim, ko je objemala tretjega. Umrli je svilen atribut . . .«

Mislil sem, da se šali in da je vesela, toda solze so bile v njenih očeh.

»Dokler tista ženska ni spoznala vse te žalostne učenosti, je prijetno izhajala. Od cveta do cveta, brez skrbi in brez misli . . . zdelo se ji je,

da ljubi samo in edino tisti cvet, ki je v njeni roki, pred njenimi ustnicami. Navsezadnje je spoznala, da ljubi ves vesoljni travnik . . . Ali razumete?»

»Ne!«

»Popolnega moškega ni; tistega moškega, ki bi bil oblagodarjen z močjo, dobroto, lepoto, strastjo in grehom vseh moških, ki so bili, so in bodo na svetu. Glejte, v tistega moža je bila zaljubljena, v tistega, ki ga ni in ga ne bo; zakaj vse drugo je le siromašen atribut, le senca brez tele-sa . . .«

Gledala je skozi okno; večerna zarja je odsevala v njenih solznih očeh. Nenadoma je nagnila glavo globoko do mize in je skrila lica v dlani.

»Boli me kakor neizpovedan greh, da me z otroško, čisto ljubeznijo ljubi ta blagi mož, Marijan imenovan . . . da ne sluti moje nečedne nečestnosti . . . da ne ve, kako ga varam in skrunim z vsako mislijo, z vsakim pritajenim pogledom . . . o Bog!«

Zasmilila se mi je v srce.

»Kakšen atribut . . .? Oprostite, milostiva!«

Zardel sem od sramu, ona pa me je pogledala z velikimi, tihimi očmi.

»Malo šepav je, čisto malo . . . zakaj niso vsi moški šepavi, čisto malo šepavi? . . .«

Sunkoma so se odprle duri in v izbo je stopil njen mož.

»Francka!«

»Marijan!«

Objela sta se tesno in tiho, poljubovala sta se na ustnice, na oči, na lica, na čelo, kakor da se nista videla leto dni in dalj, ne pa od kosila do večerje . . .

Vrag sam vedi, kakšni so ljudje!

— Pedagogičsko društvo v Krškem je izdalo novo delo »Merstvo v vsakdanjem življenju«. S posebnim ozirom na ponavljalne šole sestavi in s podobami pojasnil Dragotin Humek, strokovni učitelj v Krškem. Cena 1 K 40 v, s pošto 20 v več. Ta knjiga bo vsakemu dobro došla, kdor bi se rad natančneje seznanil z osnovnimi pojmi merstva, saj je tako znanje v življenju zelo potrebno in koristno. Koliko pravi, koliko jeze, koliko stroškov bi si ljudje prihranili, če bi imeli le najpotrebnejše pojme o merstvu. A doslej nismo imeli ne ene knjige v slovenskem jeziku, iz katere bi bili mogli ljudje zajeti to znanje. Knjiga »Merstvo v vsakdanjem življenju« je dobro in točno sestavljena in jo toplo priporočamo.

vorilo o razmerju med Hamerlitzovim.

Priča Angela Vilar je služila pri Hladnikovih. Njeni starši stanujejo v Logatecu. Služila je štiri mesece pri sestri Hladnikove soproge, Rozi Arkotovi. Odtod je šla za en mesec domov, potem je pa šla služiti k Hladnikovim. Dne 19. marca je šla s Hladnikovo soprogo v Logatec, ter tam ostala. Napram priči je obtožena večkrat rekla, da bi šla rada k Hamerlitzovim. Priča ni slišala, da bi Hladnik ali njegova soproga zabavljala čez Hamerlitzovo gospo. O kupčiji Hladnikovi je samo to slišala, da gre dobro. V Trstu so prihajali tuje in znanci Hladnika obiskat. Podnevi je bila navadno v kuhinji. Vsak obiskovalec je moral pozvoniti, na kar mu je šla ona odpirat. Čez dan je tudi Hladnik skoraj vedno pozvonil. Nikdar pa ni videla, da bi kdo prišel s Hladnikom in da bi Hladnik sam odprl. Po meso in po druge stvari je hodila okoli pol 9. do pol 10. dopoldne. Samo enkrat se spomni, da je obtoženka doma pisala.

Dr. Ravnihar vpraša pričo, kdaj so juho pristavili.

Priča pravi: Takoj, ko je meso prinesla. Dopoldne ni šla potem, ko je meso kupila, iz hiše. Le včasih je šla po mleko. Priča tudi pravi, da je Hladnik takoj odšel, ko je vstal. Niti zajtrkoval ni.

Priča Franc Kreč, krojaški mojster v Ljubljani, je delal za obtoženca. Potrate pri obleki Hladnik ni delal. O tej aferi je izvedel v gostilni. Pri njem je bil Hladnik zadnjič takrat, ko je prišel iz preiskovalnega zapora, ter poravnal se nek račun. Potem je naročil za en teden hrano pri njem, ker je mislil, da pride še v Ljubljano k preiskovalnemu sodniku. Na hrano pa potem ni prišel.

Priča Karel Mahkota, učitelj v Trstu, pozna Hladnika, ko sta se sodela pri Peganu. O Hladnikovi kupčiji se v gostilni niso menili. Po njegovem obnašanju ni priča ničesar slabega sklepal. Ko so izvedeli o aferi, ni nikdo verjel, da je Hladnik storilec. Hladniku je tudi sestavil tisti pravček, ki ga je priobčil v »Slovenskem Narodu« in »Slovenec«. O zavdi nista nikdar govorila. Obtoženec je bil vesel, kakor tudi ostala družba. Na sv. Jožefa dan ga je Hladnik povabil, naj se pelje z njim z avtomobilom v Ljubljano. Pa ni šel. Hladnik ni skrival, da pojde v Ljubljano z avtomobilom.

Hladnik piše pisma iz zapora.

Hladnik priznava, da je iz zapora pisal pismo Novaku in Zidariču.

Priča Nikolaj Novak pošlje zdravniško izpričevalo, da je bolan.

Hladnik je pisal Novaku ter ga prosil, da naj piše pismo, katerega je priložil, preiskovalnemu sodniku. Za to mu je obtoženec obljubil, da bo imel od tega, kar bo hotel. V pismu, katerega naj bi bil Novak pisal preiskovalnemu sodniku, se pravi, da je na kolodvoru v Trzinu videl dva moška in eno žensko, ki so se pogovarjali o tem, kako je neki »Pierro« nesel paket v Ljubljano in da je Piacentini dobro naredil, ko je preiskovalnega sodnika, ki mu je vse verjel, nalagal in sicer iz narodne mrznje. Nadalje prosi Hladnik v tem pismu Novaka, naj si zapomni dobro, kar bode pisal preiskovalnemu sodniku, za slučaj, ako bode treba priati. Končno prosi Hladnik Novaka, naj pismo s polnim imenom podpiše.

Hladnik pravi, da je prvi dan zato tajil, ker ni hotel paznika izdati. Drugi dan se je sam zglastil.

Predsednik prebere na to izpoved priče Novaka. Ko je Novak dobil to pismo, je že mislil, da je Hladnik storilec, če se poslužuje takih sredstev. Že v Trstu je imel vtisk, da se Hladniku nič kaj dobro ne godi. Da se pa dela premožnega, bo izviralo iz tega po njegovem mnenju, da ima kredit.

Na dr. Neupergerjevo vprašanje, zakaj se je ravno na Novaka obrnil, pravi

Hladnik: Zaradi tega, ker sem bil neumen.

Priča Franja Zidarič pravi, da je imel njen mož neko kupčijo s Hladnikom. S Hladnikom sta samo enkrat govorila, ko je prišel k njim, vprašat za njenega soproga. O Hladnikovi aferi se je povsod govorilo. Iz časnikov je izvedela, da so Hladnika zaprli. Kakih 12 dni potem je dobila pismo, naslovljeno na N. Zidarič, katerega je odprla, ker odpira vsa njegova pisma. Ko je pismo prebrala, ga je takoj raztrgala in sežgala. Svojem možu o tem ni ničesar povedala. V pismu je bilo napisano — popolnoma se ne spominja — da je Hladnik po nedolžnem v zaporu ter prosi Zidariča, naj piše preiskovalnemu sodniku, naj izpusti Hladnika ter zapre krivce, ki so: Piacentini in pa neki Piero, ki hodi v krmo Volta di Chiozza, in še neki drug, Slovan, katerega pa za zdaj ne omeniti. To pismo naj Zidarič anonimno piše. To pismo je o tem govorila s Hladnikovo

soprogo, ki pa na njo ni napravila vtiska, da je razburjena.

Priča Josip Zidarič, agent v Trstu, je spoznal Hladnika pri neki kupčiji. Imel je obtoženca za armantnega človeka. O domačih razmerah mu ni nikdar pravil. O aferi je slišal od ljudi in vsem se je čudno zdelo, da bi mogel Hladnik kaj takega storiti. Čez nekaj časa mu je šle povedala njegova soproga, da je dobil pismo od Hladnika. Kupčijo, katero je imel s Hladnikom, je pošteno plačal. Zel pismo mu je Hladnik tudi nekaj ponudil. Intimna prijateljstva s Hladnikom nista bila. Piacentinija pozna še le od dana, ravnotako ni poznal Piera. S soprogo Hladnikovo je govoril samo enkrat o tej aferi. Na njega je napravila vtisk, da ni niti ona, niti on kriv. Zaradi pisma se je začudila ter rekla, da ne verjame, da je njen soprog to pisal.

Priča Peter Vodopivec, gostilničar v Trstu, samo nekoliko pozna Hladnika. Cel Trst ga pozna za »Pierro limona«. V kavarni »Volta di Chiozza« pričo dobro pozna.

Priča Vodopivec govori jako glasno in s pravi tržaškimi temperantom. Sodni dvor in občinstvo se mu smeje.

Ko je bil Hladnik že zaprt, je priča prišel enkrat v Trst ter govoril tam z Albertijem. Ker zna samo »en mal po laški, en mal po slovenski«, govori laško:

Alberti mu je rekel, da ga je naznanil kot pričo, da bo pričeval o Hladniku in da se more o Hladniku samo dobro govoriti. Pravil mu je tudi, da je bil zaslisan zaradi pisma, ko je pisal Piacentini Hladniku. Glede Piacentinija mu je rekel: »Kaj hočeš s tem človekom, ki je pijanec? Do Hladnika nima nobenega sovraštva. Če je pa Hladnik na njega jezen, naj predsednik vpraša Hladnika. Hladnik pravi, da ni nikdar mislil sumiti Vodopiveca, temveč s tem imenom »Pierro« ni mislil nikogar.

Priča sam prizna, da ga nihče ne pozna pod imenom »Pierro«, temveč edino pod imenom »Pierro limona«. Sam priča jih pozna kakih deset, ki hodijo v dotično gostilno.

Na to konfrontira Vodopiveca s Piacentinijem.

Priča Piacentini pravi, da je Alberti Vodopivecu rekel, da mora Piacentinija noter tlačiti, Hladnika pa ven rezati, za kar bo dobil nagrado.

Priča Piacentini to v obraz pove priči Vodopivecu.

Priča Vodopivec pa pravi, da mu je Alberti rekel, naj govori o Hladniku dobro, če kaj ve; in do bode potem pili, če pride Hladnik ven.

Na to se pokliče še priča Alberti.

Predsednik vpraša: Če pozna Vodopiveca.

Priča pozna dobro Vodopiveca. Dr. Neuperger pravi, da umakne tožbo glede Vodopiveca, vstraja pa pri tožbi glede Piacentinija, ker je škoda časa.

Priča Alberti pravi, da Vodopivecu ni nikdar rekel, da morajo Hladnika ven spraviti. Na to še desetkrat priseže.

Priča Alberti se potem poslovi pri vseh gospodih ter se jim zahvali.

»Hvala lepa, zbogom!« so bile zadnje besede Albertija in »Pierro limona«. Parkrat sta počila še s prsti ter odšla.

Zasliševanje priče se na to prekinje. Začnejo se zasliševati

izvedenci o strupu.

Predsednik kaže porotnikom skatljivo in način zavoja. Razlaga, kako so po ljubljanskih lekarnah in trgovinah iskali enaki material, kakor ga je dobila gospa Hamerlitzova. Na to so dve stekleničici poslali v Gradec na univerzo, da se tam preišče, ali je to res strup. 28. aprila je prišel odgovor, v katerem se je konstatiralo, da je sestava, v kateri so našli strup baryumkarbonat, drugega strupa niso našli.

Izvedenec dr. Schuster pravi, da obsega tvarina takozvani mišji strup, in da je tudi nevaren človeškemu življenju. Dva do tri grama zadostata, da se človek zastrupi. Ena doza, kakor je bila predpisana gospe Hamerlitzovi, bi seveda še ne zadostala. Storilec najbrže ni poznal moči strupa in je tvarino najbrže precenil. Ta tvarina pa ni tako nevarna. Če ima človek enkrat pet kosov v sebi, tedaj prav gotovo ne bo več užival. Če normalen človek vzame pet koščkov, tedaj mu je slabo, bruha; drugih posledic ni. Za normalnega človeka bi bilo treba petdeset takih koščkov, da umre, in sicer bi jih moral vzeti vse naenkrat. Izvedenec pravi, da je popolnoma fiktivno, da bi se gospa Hamerlitzova s poslano ji množico mogla zastrupiti. Gospa Hamerlitzova bi valed užila petih koščkov težko zbolela, toda umrla bi pa ne.

Na vprašanje dr. Ravniharjevo pravi dr. Schuster, da je

bilo navodilo, katero je bilo položeno polijlatvi, čudno.

Izvedenec dr. Plečnik pravi, da se vse soli s baryumom veče ali manj strupene, ki povzročajo več ali manj hude posledice. Človek dobi želodčne krče in drisko. Koliko se sme baryumkarbonata vzeti, je težko reči. Postavno normirano ni, koliko se sme tega strupa predpisati. Najvišja zdravilna doza bi bila blizu 0,2 grama na dan. Najmanjša doza, da se človek zastrupi, so 4 grami. Če normalen človek zaužije 5 koščkov te tvarine, bi mu bilo slabo; če bi jih vzel 20, bi težje zbolel. Vzeti bi jih moral čez 50 koščkov, če hoče umreti. Kar se tiče gospe Hamerlitzove, se ne da natančno povedati, če bi ta strup hujše na njo vplival. Če se tvarina dene v vodo, tedaj ostane na dnu. Sicer je bila pa cela receptura jako ponesrečena. Gospa Hamerlitzova bi morala vseh 50 koščkov naenkrat vzeti, da bi se zastrupila.

Obravnava se ob 1. uri popoldne prekine ter se nadaljuje ob pol 4. popoldne.

(Nadaljevanje v jutranji izdaji.)

Dnevne vesti.

— Zadnji opomin! V ponedeljkovi seji izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke je načelnik g. dr. poslanec Hribar naglašal, da zamore stranka le tedaj upati na sigurno zmago v boju, katerega ji je usilila vlada, ako stopi v ta boj popolnoma slojna in konsolidovana. Smatral je vsled tega za neizogibno potrebno, da preneha vsak preprič v stranki sami, ter je poročal, da je bil v tem smislu govoril z g. dr. Oražnom, ki mu je obljubil vplivati na to, da se doseže sporazumljenje. Gonja zoper dr. Tavčarja in dr. Trillerja naj bi takoj prenehala, ustaviti pa bi se imela seveda tudi v »Slovenskem Narodu« vsaka polemika zoper mlade. Dr. Tavčar in dr. Triller sta uvidevši važnost in resnost momenta zahtevala le, da jima vodstvo izposluje primerno zadoščenje; pod tem pogojem pa sta bila brez ovčin pripravljena podati roko v sporazumljenje. Akoravno je bila tudi njima duša polna gorjupa, šla sta v svojem samozatajevanju celo tako daleč, da sta se dala voliti v odsek, ki se je imel pogajati z mladino. Ko sta potem še isti večer prejela iz rok kluba občinskih svetnikov primerno zadoščenje, provzročila sta nemudoma, da se je »Slovenski Narod« vzdrlžal že v torkovski jutranji izdaji vsake polemike. Kako je glasilo mladih kvitiralo to plemenitost, vedo njegovi čitatelji. V torkovem uvodniku je sicer pisalo doslovno: »Če pride do boja z vlado, bo stranka na mah zopet edina. Boj bo rodil zaupanje in ljubezen«. Na drugi strani pa ista številka mrgoli novih perfidnih napadov na dr. Tavčarja in dr. Trillerja. Vkljub temu je »Slovenski Narod« tudi v torkovski večerni izdaji molčal in zahvaloval za to žela sta imenovana gosпода nad vse promptno v večeršnjem »Jutru«, ki trdi, da je bila zaupnica občinskega kluba falzifikovana in zlagana. Falzifikator pa naj je dr. Triller. Odgovor na to infamijo dal je klub sam v komunikaciji, ki ga je naš list priobčil brez vsake pripombe v današnji jutranji izdaji. Ta komunikacija, podpisana od vseh v seji navzočih bivših občinskih svetnikov je obenem odgovor na dr. Oražnovo pismo, objavljeno v današnji številki njegovega glasila, ki potem na naslov dvajsetero bivših občinskih svetnikov ponavlja očitanje falzifikacije! — Gospoda, sedaj je pa časa našega potrpljenja in samozatajevanja polna do zadnje kapljice. Kdor ima moč, naj napravi v tem hipu red, sicer bo prepozno. Tendencia je preproznost. Ni bilo izvestni gospodi za to, kar so imenovali čast Ljubljane in slovenskega naroda. Ta čast je rešena, in naš list postavi seje zvest absolutni strankarski disciplini brezpogojno na stališče občinskega sveta in bivšega župana. Istotako sta storila dr. Tavčar in dr. Triller. In če se sedaj vzle temu in zgoraj navedenemu dejanskemu položaju nadaljuje podla gonja zoper nju, potem zamorejo imeti njeni povzročitelji eno edino nečedno tendenco: divlde et impera. Bivšemu županu Hribarju pošiljali so v sladkor patentovane neomejene udanosti povite strupene pilule in ker le-te baje niso dovolj točno učinkovale ter odtujile njegovega srca dolgoletnemu zvestemu sobojevniku dr. Tavčarju, pobiti je sedaj treba pred vsem tistega dr. Trillerja, ki je bil kakor vedno, tako tudi to pot zvest posredovalec med našima voditeljema ter je vedno znal v kali zatreti vsako ljuliko hipnega nespornostnega. Za to naj je on sedaj falzifikator klubovih sklepov in zato naj pade, da bo presta pot do sije po njegovi krivdi premalo uspešnim razdvaljnim intrigam. Kjer se bosta potoma dva pripravala, bo žel pčeno tisti tretji, ki se je to dal imenoval sam. Strankino stvar pa naj vzame vrag. — To je vse. Kdor ima

oči, naj gleda. Mi se bomo zoper tako frivolno izrabljanje nad vse resnega momenta borili do smrti. In dveh deset let ne bo imel v tem boju, ako se nam vsili, nikdo o ognju! Doslej smo se le branili, odslej bomo prešli v ofenzivo ter golega in nagega pokazali svetu vankar, kdor ne preneha v tem hipu z razdvaljanjem stranke. Dr. Tavčar in dr. Triller sta se morala prepričati, da je v takem boju nobena najslabše orožje. Naša krivda torej ne bo, ako bo pri tem trpela na ugledu marsikake napredna institucija, če tudi Sokolstvo in deželnozborska delegacija. Napredna stranka je okužena in če se holesen ne ustavi takoj, bo neizogibna krvava operacija na življenje in smrt še vedno boljše, kot gotovo neozdravljivo hiranje. — Govorili smo jasno in odkrito. In sedaj čakamo.

— II —

— Razpust občinskega sveta ljubljanskega. Za vladnega komisarja, ki bo vodil občinske posle ljubljanske, je imenovan deželnovladni svetnik Viljem vitez Laschan, prononsiran nemški nacionalce. Tako je slovenska občina dobila za gospodarja nemškega nacionalca. Po veljavnih postavah mora vlada imenovati vladnega komisarja dogovorno z deželnim odborom. Ali je torej deželni odbor privolil v to, da je bil za vladnega komisarja imenovan nemški nacionalce, dasi ima vlada na razpolaganje tudi slovenske uradnike? Vladni komisar je danes opoldne prevzel vodstvo občinskih poslov.

— Schwarz je že začel! Znano je, da izdaja magistrat ljub. uradne razglase samo v slovenskem jeziku. K temu je prav tako upravičen, kakor so upravičeni magistrati v Celju, v Mariboru in Ptujju, da izdajajo take razglase samo v nemškem jeziku, in kakor sta upravičena goriški in trški, ki jih izdajata izključno v ital. jeziku. Niti v Celju, niti v Mariboru in Ptujju, niti v Gorici, niti v Trstu se ni dosedaj še nobena vlada pobrigala za to, da bi se magistratni razglasi priobčevali tudi v slovenskem jeziku, dasi je v teh mestih neprimerno več Slovencev, kakor v Ljubljani Nemcev. Seveda za Slovence ne velja to, kar velja za Nemce in Italijane, Slovenci so pač državljani druge vrste. Menda misli baron Schwarz, da zdaj, ko je razpuščen občinski svet lahko dela kar hoče. Včeraj je bil razpuščen mestni občinski svet ljubljanski. V trenutku, ko to pišemo, še tudi ni vladni komisar nastopil svoje službe, a baron Schwarz je že na delu. Danes na vse zgodaj je ukazal, da se morajo vsi magistratni razglasi izdajati tudi v nemškem jeziku, češ, da tudi v Ljubljani žive Nemci. Lepo, toda osmellili bi se častivrednega gospoda Schwarza vprašati, ali morda ne žive Slovenci tudi v Trstu in Gorici, v Celju, Mariboru in Ptujju? Ja, Bauer, das ist was anderes, kaj ne gospod baron Schwarz? Vemo, da je ta ferman prvi člen v verigi odredb, ki se imajo izvršiti proti napredni slovenski Ljubljani in ki imajo vplivati na Slovence kot udarec s kijem — »Keulenschläge«, kakor se lepo izraža berlinska »Vossische Zeitung«. Toda pomagalo to ne bo nič, čisto nič, o tem naj bo baron Schwarz popolnoma zagotavljen. Nasprotno! Iz takih dejanj bo vsa javnost spoznala kam meri baron Schwarz in slovenska javnost se bo zavedla, kakor narodne dolžnosti ji nalaga to vladno početje.

— Hribarjeva nepotrditve. Konservativna »Gazeta Narodova« piše glede Hribarjeve nepotrditve: »V tem slučaju ni treba nobenih ugi banj, ker je javno priznana resnica, da Hribarjevi izvolitvi ni bila odredena potrditev iz stvarnih, administrativnih nagibov, nego iz čisto političnih. Ivan Hribar je mesto v redu in pošteno upravljal in njegova potrditev se po šesti izvolitvi samo zagledal ni zgodila, ker bi bila poslancu Šusterskiču politično neprijetna. Načelnik slovensko - katoliškega kluba vodi proti vladi obstrukcijo. On bi pa sedaj prav rad iz nje našel izhod, ker se v njej ne čuti dobro in je v stiski. Vlada bi se pa tudi rada iznebila obstrukcije. Sklene se torej pakt, v katerem tvori Hribarjeva nepotrditve eno točko. Načelnik slovensko - katoliškega kluba obljubi vladi mir za ceno glave znamenitega člana jugoslovanskega kluba, političnega nasprotnika Šusterskičevih ljudi. Če stvar tudi ni popolnoma tako, je vendar verjetnejša, kakor nagibi za nepotrditve, ki so bili oficijozno naznanjeni.«

— Za Hribarja in obč. avtonomijo. Občina Tumačova na Moravskem je sklenila sledečo izjavo: »Z nepotrditvijo izvolitve posl. Ivana Hribarja za župana ljubljanskega, akoravno je bil izvoljen že v šestič, je vlada izvršila nasilstvo na občinski avtonomiji. Proti temu protestirar kar najodločnejše obč. zastopstvo Tumačova na Moravskem v svoji seji dne 27. avgusta. V koraku vlade vidimo rečno nevarnost za državljanske svobode in pozivljamo zato čuče poslance, naj vlado, ki je za-

grešila tako dejanje, poblija z najostrejšimi sredstvi. Obenem izrekamo slovenskim bratom v Ljubljani svoje iskrene simpatije.

— Casopisje o ljubljanski krizi. O zopetni izvolitvi bivšega župana Hribarja so prinesli vsi listi občirna poročila precej enake vsebine. Razpust obč. sveta se je zgodil šele včeraj in časopisi še niso mogli o njem povedati svojega mnenja. Samo graška »Tagespost« se je podvzela in je priobčila članek o razpustu obč. sveta. »Tagespost« je razpusta seveda vesela, vendar pravi, da bi bilo bolje za državno avtoriteto, če bi se bil zgodil že po septembrskih dneh 1908. »Tagespost« pravi, da ni nobenega upanja, da bo Hribar še kdaj župan, priznava pa, da bo tudi prihodnji občinski svet narodno - napreden. Mariborska »Straža« je priobčila hinavski članek, v katerem sramoti na nečuvnen način bivšega župana Hribarja kot morilec Adamiča in Lundra! Po tej nečuvneni infamiji pa pravi, da želi, da bi v dvoboju Hribar - Schwarz slovenska stvar ne trpela škode. »Straža« odgovarjamo le eno: Slovenska stvar ne bo trpela nobene škode, če zmagala pri novih volitvah narodno - napredna stranka, ki je vedno zvesta in nevstrašna braniteljica slovenskih koristi. Škoda bi mogla imeti slovenska stvar samo tedaj, če bi se klerikalci prodali vladi in Nemcem.

— Pozor pred sumljivimi elementi! Včeraj ob polnoči smo zasačili sumljiv subjekt, ki je bil skrit v naši hiši pri vходу v klet. Mislili smo, da je kakšen vlomilec ali tat, a izkazal se je, ko smo ga trdo prijeli, da je — vladni detektiv. Ko smo zahtevali pojasnila, je mož rekel, da je bil tako silno utrujen, da se je moral odpočiti — seveda pred kletmi »Narodne tiskarne«. Je pač tu najudobnejši kotiček za takšne »odpočitke«! Sporočamo z vsem primernim spoštovanjem in z vso ponižnostjo visoki deželni vladi, da naj poskrbi v bodoče svojim biričem ležišča drugodi in ne v »Narodni tiskarni«, zakaj takšnih gostov ne maramo trpeti pod svojo streho in jih bomo dali, ako se tak slučaj še priigodi, enostavno aretirati. Opozarjamo hišne posestnike, naj pazijo, da ne dobe ponoči neljubih gostov, ki bi od »utrujenosti počivali« pred — kletjo!

— Zoper goriške učitelje bi rad »Slovenec« uprizoril isto gonjo, kakršna vlada zoper narodno - napredne učitelje na Kranjskem. Posebno sta mu v želoden gosp. Josip Štrekelj, učitelj v Komnu in gosp. Fr. Bajt, nadučitelj v Solkanu. — Gosp. Josip Štrekelj je izvrsten učitelj, izborni agronom, kakor so sploh vsi Štreklji, posebno brat Josipov Alojzij, državni poslanec. — G. Josip Štrekelj je zastopnik učiteljstva v c. kr. okrajnem šolskem svetu sežanskem in ni malo manjkalo, da bi bil postal c. kr. okrajni šolski nadzornik v Istri. — Gosp. Bajt pa je tudi splošno izobražen mož, ki ima maturo na gimnaziji. Veš je modernim jezikom: laščine, francoščine itd. Vru tega je neomadeževan in tudi glasbeno izobražen mož. Seveda, taki učitelji klerikalcem ne prija, zato udri po njih!

— Žrtev septembrskih dogodkov. Odvetniški kandidat gosp. Ziga Vodušek je bil zaradi septembrskih dogodkov obsojen na štiri mesece ječe. Njegova prošnja za pomilostitve je bila popolnoma odbita, prošnja za spregled pravnih posledkov obsojbe pa je bila začasno odbita.

— Pravi odgovor na Ptuj iz leta 1906 — je padel v okolici Celja! Ne z robotimi rokami, ne z brutalno silo, ampak z »uma svetlim mečem« in pa na podlagi še veljavnih temeljnih zakonov in pravice bomo butnili sovražnika - tlačitelja in že neznosnega posili gospodarja tako temeljito v stran, da ne bode mogel več vstati in nam škodovati na naši lastni tido ohranjeni grudi! Do tega dojdemo po osamosvojitvi in gospodarski neodvisnosti. Živela Celjska okolica! Zavedajte se s ponosom svoje sijajne pobede s prepričanjem, da se te zmagave veseli vsa Slovenija!

— Borovlje. Pri občinskih volitvah v Glinjah pri Borovljah so zmagali Slovenci v vseh treh razredih. Častni član drž. poslanec Grafenauer ni prišel volit.

— Ljudsko štetje. Za podlago ljudskemu štetju bo stanje dne 31. decembra. Ta dan je pa zelo nesrečno izbran, ker se ravno dne 31. decembra zgodi mnogo izprememb v raznih službah itd. Na Francoskem n. pr. se šteje 29. marca, na Angleškem 6. aprila, v Zedinjenih državah 1. junija, kar je gotovo mnogo bolj praktično nego 31. decembra.

— Suplentaka mesta. Na I. drž. gimnaziji v Ljubljani je raspisano suplentaka mesto za nemščino kot glavni, klasično filologijo ali slovenščino kot postranski predmet s nemščino in slovenskim učnim jezikom. Prošnje je vložiti do 6. septembra pri ravnateljstvu. Slovenski germanisti, javite se!

Iz Most se nam pilo: Naše prostovoljno gasilno društvo je zadela bridka izguba. Z umirnim nepozabljivim načelnikom in ustanovnikom gasilnega društva, g. Franom Zakotnikom, je izgubilo društvo moža, ki je bil priljubljen in spoštovan v vseh krogih. Zakotnik je bil mož naprednega mišljenja, trden značaj in neutrudna delavna moč. Dolgih 13 let je načeloval društvu, vestno, pošteno in z največjo verno in si pridobil simpatije tudi pri vseh bližnjih društvih, koder so ga poznali. Prostovoljno gasilno društvo v Mostah se zahvaljuje tem potom za vse izraze sočutja in izreka zahvalo vsem društvom, ki so pokojniku izkazala zadnjo čast, zlasti gasilnemu društvu ljubljanskemu, šišenskem, bizoviškemu, štepanjevaškemu in selskemu, Sokolu I. z odsekom v Mostah, podružnici sv. Cirila in Metoda in vojaškemu veteranskemu društvu v Mostah.

Iz Metlike, Dne 28. avgusta zatelo se je neko klerikalno revše z svojim dopisom v osebo in hišo Julija Mazelleta. Ne morem si kaj, da ne bi javno razkril, da je to vsekoli sama laž; res je in to tudi javnost ve, hiša Julija Mazelleta ena najbolj naprednih in narodnih v Beli Krajini. Ni res, da je v Dragatuši na shodu se izreklo in dvignilo roke za kandidata Gangla samo 20, res pa je, da to storilo nad 200 zavednih volilcev Dragatuša in odšlo jih je v farovž samo 7 z župnikom vred.

Nesreča v trboveljskem premo-govniku. Včeraj je bilo v trboveljskem premo-govniku zasutih deset delavcev, od katerih je eden umrl.

Stavka mizarjskih pomočnikov. Pri veliki mizarjski tiskarni Kratzer v Ptuj se pripravlja splošna stavka. Ako trdka do sobote ne izpolni želj svojih pomočnikov, bodo vsi stopili v stavko.

Tatvine v delavnični južne želez-nice v Mariboru. Ze večkrat se je opazilo, da so zmanjkali v delavnični južne železnice v Mariboru razni kovinski deli. Dognalo se je, da prinaša neka žena večkrat prodajati kovinaste kose trgovcu Alojziju Rieglerju v Mariboru. Policija je dognala, da je to Marija Marčič, žena nekega delavca, uslužbenega v delavnični, ki je kradel, žena njegova pa je prodala. Družba ima nekaj sto kron škode. Delavca Marčiča so zaprli.

Požar je v terek uničil posestni-koma Stoklecu in Dominiku v Loč-kem Vrhu pri Ptuj se imetje. Pogorelo jima je vse poslopje do tal, Dominiku pa tudi obleka in vsi polj-ski pridečki.

Predzrna tatvina. V Rožpohu pri Mariboru je izvršil 21letni hlapec Franc Kokol od Sv. Barbare pri Vur-pergu pri posestnici Angeline drzno tatvino. Zlezel je na streho, odstranil opeko ter skozi luknjo prišel v hišo. Z nekim železom je vlomil v-ra in razne omare, iz katerih je po-bral pripravne stvari v vrednosti 200 kron.

Nesreča na župnikovem podu. 23letni posestnikov sin Gregor Marošek v Bereah pri Dobrni je mlatil na podu župnika Friderika Kokovica na Dobrni. Mladenec je šel zvečer spat v svišli, zjutraj pa so našli mrt-vega na podu. Padel je dva in pol me-tra globoko tako nesrečno, da se je ubil.

Za župana v Ljutomeru je bil včeraj izvoljen Nemec notar Julij Thurn. Občinski svetovalec so M. Hönnigmann, Kraiz in dr. Schwarz.

Umrl je včeraj v Gradcu celjski slikar in pleskar Albin Paradiž.

Ubel poslanec. Štajerski deželni poslanec in občinski svetovalec Jo-sip Jodlbauer jo je pobrisal iz zele-ne Štajerske. Za spomin je vzel s se-boj neko omoženo žensko.

Tatvina. V Gradcu so aretovali nekega Franceta Otterpeca, ki je po gostilnah izvršil več tatvin.

Zvišana kazen. Bivši trgovec Alojz Stua v Korminu je bil radi go-ljufive krade obsojen v trimesčno ječo, ravno tako tudi njegova žena. Vsled pritožbe državnega pravdniš-tva radi preizkita kazni se je zvišala kazen Alojziju Stui na šest mesecev, ženi pa na pet mesecev.

Poskusev samomor. 23letna Josi-pina Peris v Trstu se je poskusila z neko strupeno tvarino zastrupiti. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Cirkus Kludsky je danes s po-sebnim vlakom prišel v Ljubljano in začne danes s svojimi predstavami. Ta cirkus, ki je prepotoval že ves kontinent, je prišel pred kratkim predstave v Pragi in sicer z največ-jim uspehom. Opozarjajoč na in-serat priporočamo ta edini slovanski cir-kus.

S ceste. Ko je dne 29. t. m. pe-ljala 13letna Marija Kasteleca po Grubarjevem mostu ročni voziček tik ob robu hodnika, pridrvi za njo nek voznik in zadene s svojim vo-zom v Kasteliceve, vsled česar je ta padla ter ji je šlo kolo čez desno no-go in jo znatno poškodovalo. Ko je voznik nesrečo opazil, je konja še bolj zadrevil. Policija je zamogla šele naknadno izvedeti za njegovo ime. — Ko je danes zjutraj peljal po Flor-janski ulici Kobijev hlapec Avgust

Pelik s lesom naložen voz, mu pride pred hišo št. 28 nasproti voz elek-trične cestne železnice. Pelik se je umaknil s svojim vozom električne-mu v stran in ker je cesta visela se je voz z lesom vrnil in padel na vo-ziček 17letne mlekarice Marije Bav-skove iz Rudnika, kateri je vsega zdrobil kakor tudi posede, v kateri je imela 16 l mleka. Bavškova ima na posodi mleku in vozičku do 60 K škode. Pri tem je les dosegel tudi levo nogo Bavškove, ki je hotela voziček umakniti ter ji jo je v stopalu pre-trl. Poškodovanko so prepeljali z re-šilnim vozom v deželno bolnišnico.

Tatvine. Delavcu Ivanu Šajnu je bilo med spanjem v baraki na Mir-ji izpod zglavja ukradenega 53 K denarja. — Služkinji Mariji Urbasa-ovi je bila iz zaklenjenega kovčega ukradena v »Zavodu sv. Marte« denarnica, v kateri je imela 12 K. Ur-basova je bila prejšnji dan izgubila od kovčega ključ, katerega je našla nepočena roka ter z njim prišla po-tem do denarja. — V Rebrsi se je prednočujem med 12. in 4. uro zjut-raj nekdo splazil skozi odprto pritlič-je okno v sobo hiše št. 7 in tam pokra-del trem spečim brivskim pomočni-kom 138 K denarja, tulo veržico, dve tobačnice za svačice, rjav klob-uk in rjave čevlje, potem pa zopet odšel, odkoder je prišel. Policija po tatovih zasleduje.

Radi ssaženja uradnih prosto-rov c. kr. davčne administracije v Ljubljani, Breg št. 6, se dne 5., 6. in 7. septembra t. l. ne bode uradovale, na kar se stranke opozarjajo.

Nočna nagajivca Danes ob 3/2. ponoči sta pri nekem zdravniku dva hlapca brez vsakega povoda toliko časa zvonila s hišnim zvoncec, da sta priklicala stražnika, ki ju je legi-timoval, »ozdravil« ju bode pa poli-cijski urad.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ame-riko 40 Macedoncev, 16 Hrvatov in 4 Ogrji, nazaj je prišlo pa 20 Hrvatov in 10 Macedoncev. V Heb je šlo 25, v Buchs 19, v Bregence pa 29 Hrvato-v.

Naredna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda se bližajo z novim šolskim letom nove skrbi. Odkod vzeti denarja za vse ne-števne izdatke, to je zdaj najaktual-nejše vprašanje. Vsak mora tu pomagati, kdor se čuti zavednega Sloven-ca. Saj ni treba, da bi — če mu tega denarne razmere ne dopuščajo — dajal direktne prispevke; kdor tega ne more, naj pa družbi pomaga na ta način, da kupuje blago, ki se prodaja nji v prid. Tu opozarjamo pred-vsem na Kolinsko kavno primes v korist Družbi sv. Cirila in Metoda. Ta kavna primes je res izvrstna, zato naj se razširi po vseh sloven-skih rodbinah in naj nadomesti tuje izdelke te vrste.

Društvena naznanila.

I. narodno-radikalni zaupni se-stancek se vrši v Ljubljani v veliki dvorani »Mestnega doma« v dne: 6., 7. in 8. septembra 1910 s sledečim sporedom: Dne 5. septembra: zboru-jejo programatični odseki posameznih društev. Dne 6. septembra: Ob pol 9. začetek sestanka in volitev predsedstva. Nato slede referati. To-variši R. Krivic: Versko vpraša-nje. Tov. Fr. Šlibar: Narodnostno vprašanje. Tov. Agneletto: Gos-podarsko vprašanje. Dne 7. septem-bra: Tov. Jak. Uratnik: Socijal-no vprašanje. Tov. Černič: Poli-tično vprašanje. Tov. Šemrov: Organizacija. Dne 8. septembra: Za-ključno zborovanje in branje resolu-cij. Sestanek se vrši po § 2. in sicer se začne vedno ob pol 9. dopoldne in se nadaljuje ob pol 3. popoldne. — Vsak pristaja narodno-radikalne stru-je naj smatra sestanek za obvezen. Za prenočišča je preskrbljeno. Vabila oziroma legitimacije se dijakom ne pošiljajo, ampak se dobe do 5. sep-tembra vsak dan od 10. do 11. v pro-storih akad. fer. društva »Prosveta«. Vsa pojasnila daje »Pripravljalni odbor za I. nar.-radikalni zaupni se-stancek, Ljubljana, Mestni dom.

»Sokole« v St. Vidu nad Ljubljano naznanja, da se napovedana javna telo-vadba in ljudska veselica ne vršita 4. septembra zato, ker imata »Sokole« v Kamniku, ki spada pod isto sokol-sko župo, in Cirilmetodova podružni-ca v Mostah svojo veselico. Odbor.

V nedeljo, dne 4. septembra vsi v Kamniku, kjer se vrši javna telo-vadba ondotnega Sokola. Društvo je še mlado ter potrebuje vsestranske podpore, kakor moralne, tako tudi gmotne. Svoje dni se je o društvu govorilo, da ne deluje tako kot bi moralo, da ne izvršuje svoje naloge povsem točno. Mi pa samo pravimo: V nedeljo vsi v Kamniku in prepri-čajte se na lastne oči ali društvo na-preduje ali ne. Kljub zaprekan, ki se društvu stavijo od nasprotnišk-ih in celo od prijateljskih strani, se prav lepo razvija in napreduje. Da bode pa napredek še večji, je dolžnost

vseh zavednih narodnjakov, da goto-vo prisostvujejo javni telovadbi in po telovadbi se vršijo ljudski veselici. Svojo udeležbo je priglasilo dru-štvo »Sokol I.« iz Ljubljane, ki bode tudi nastopilo pri prostih vajah in na orodja, kar bode gotovo v korist in spodbudo kamniškemu Sokolom. Da pride ta dan v Kamnik tudi mno-go drugega občinstva se une samo po sebi in sicer prvič ker bode lepo vreme, drugič ker Ljubljančanje že tako radi posejajo Kamnik, tretjič pa, ker je zveza z vlaki tako ugodna. Popoldanski vlak odhaja s kolo-dvora v Šiški ob 2:05, ter se vrača zvečer ob 9:20. Slavno občinstvo to-rej pozivljamo, naj se udeleži v mno-gobrojnem številu v nedeljo se vrše-če slavnosti kamniškega »Sokola«. Spored cele prireditve priobčimo jutri.

»Sokole« v Cerknici. Ob priliki prvega zleta »I. S. Z.« v Cerknico, se vrši na vrtu znane restavracije Ja-vornik velika ljudska veselica. Da je prostor, kakor ustvarjen za take pri-redbe, je pokazala zadnja veselica podružnice sv. Cirila in Metoda. Ve-lik, senčnat vrt ob vodi nam jamči za hlad, lepo razpostavljeni paviljoni z vsem, kar si poželita srce in želo-dec, krasni dobitki, prostorno in gladko plesišče, vse to in še drugo nam bode nudilo zabave in razvedri-la dovolj. Po končani telovadbi tedaj vsi na veselici prostor, poslovim se s tem od vrtnih veselje, saj bo sko-ro tu jesen s svojim večnim dežev-jem in meglo.

Iz Žirov. V nedeljo, dne 28. av-gusta, priredilo je naše lepo pro-čitajote sokolsko društvo, veselico z javno telovadbo, ki je vzlic obeta-jočemu se slabemu vremenu nepriča-kovana krasno uspela. Naši Sokoli so to pot iznova dokazali, da se zave-dajo in so tudi kos svoji nalogi, ki obstoji v tem, da vsak posamezni član, kakor tudi celokupno društvo, stremi za vedno večjo popolnostjo in vsestransko telesno in duševno do-vršenostjo. Vse vaje, take proste, ka-kor na drugo in bradlji, so izvajali idrijski, žirovski ter škofjelovski So-koli s sokolsko točnostjo ter lepo. Mnogobrojno občinstvo, ki je prihi-telo od vseh strani, da se skupno vzradosti z zdravim sokolskim nara-ščanjem razvoja in napredka, je ob-čudovalo posamezne Sokole, ki so z lah-koto izvajali vratolomne vaje, ka-kor veletič, stojo na drugo i. t. d. Tu-di naše Sokolice so fino in elegantno izvajale vaje s kiji, za kar se jih je pozdravljalo z burnimi aplavzi. Proti koncu vaj so škofjelovski Sokoli iz-vajali z največjo točnostjo, elegant-nostjo in dovršenostjo proste vaje iz mednarodne luksemburške tekme. Živahno pozdravljene so šle vse sku-pine s telovadišča. Po vajah, ki so iz-padle v čast Sokolom in popolno zadovoljnost in občudovanje vseh gledalcev, se je vršila v prostorih Fr. Blažiča na vrtu veselica, pri ka-terih je svirala idrijska godba. Pozno v noč so se prijateljsko zabavali z raznih strani skupaj došli po-setniki veselice. Nasprotniki, »kon-kurenti«, so zavidljivo od vseh strani zrlji na to prireditev, mislili so si pač, da je zaman ves njihov boj, ki meri na to, da bi uničil vse, kar ni graje-nega v njihovem smislu. Mi pa pra-vimo: »Le krepko naprej!«

Kranjski avtomobilni klub. Av-tomobilni izlet, ki se vrši to nedeljo, dne 4. septembra na Bohinjsko jezero in na Bled, vzbuja pri avtomobil-istih na Kranjskem veliko zanimaj-nja. Ob 1. popoldne je v hotelu sv. Janez na Bohinjskem jezeru shojoli-ske avtomobilistov in njih prijateljev in se vrši skupni obed po 4 K za ose-bo. Ob 3. popoldne odhod na Bled, ob pol 5. popoldne je južina v hotelu Mallner. — Vsi avtomobilisti, tudi ako niso člani kranjskega avtomobil-nega kluba, bodo prisrčno dobro do-šli in se naprosijo, da do 3. septem-bra v Tourist - Office v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6, prijavijo svojo udeležbo, posebno, koliko oseb pride na obed. — Prireditve v Bohinju je

Kolesarsko društvo »Gorica« v Gorici priredi v nedeljo, dne 11. sep-tembra 1910 v proslavo 15letnice svojega obstanka cestno dirko za ju-goslovansko prvenstvo za leto 1910 na progi Ljubljana - Gorica. Odhod iz Ljubljane ob 6. zjutraj. Daljava 121 km. Maksimalna vožnja 5 ur. — Nagrad je šest. — Vsak zmagoval-ec dobi še krasno umetniško izdelano diplomu. Vsak došli dirkač v maksi-malnem času dobi malo srebrno sve-tinjo in diplomu. — Ob pol 12. dopol-dne se vrši kongres vseh jugoslo-vanskih kolesarskih društev v veliki dvorani hotela »Zlati jelen«. Popol-dne ob pol 4. pričetek dirk na gori-skem dirkališču »Velodromo«. — I. dirka juniorov, 3 kroge 1000 m. — II. društvena dirka »Gorica«, 3 kroge, 1000 m. — III. društvena dirka »Vrtojba«, 3 kroge 1000 m. — IV. dirka »Goriške kolesarske zveze«, 6 krogov 2000 m. — V. dirka hitrosti, en krog 333 m. — I nagrada. — VI. dirka gostov, 6 krogov 2000 m. — VII. borba za jugoslovansko prven-

stvo na dirkališču za leto 1910 deset krogov 3333 m. — Vsaka dirka ima tri nagrade. Poleg tega dobi še vsak zmagovalac diplomu. — Ob 6. zvečer se vrši razdelitev daril. Nato se pri-čne velika ljudska veselica z godbo, petjem, plesom itd. — Prijave za dir-ke naj se pošilja na društvenega predsednika, gosp. Rudolfa Drufov-ka, Gorica, Gosposka ulica št. 3. — Natančen spored se dobi na veselie-nem prostoru.

Slovanski jug.

— Album mesta Zagreba. Mestni občinski svet v Zagrebu je v svoji zadnji seji sklenil izdati album me-sta Zagreba po vzorcu, kakor ga je izdal ljubljanski mestni magistrat. Album bo obsegal razne fotografij-ske slike starega in novega Zagreba, ter besedilo, ki bo pojasnjevalo slike. Posebno krasen album se izroči ljub-ljanskemu županu Ivanu Hribarju kot darilo v znak posebnega spoštovanja.

— Škof proti kandidaturi duhov-nika. Hrvaški listi javljajo, da je dja-kovski škof, dr. Krapac, prepovedal bivšemu poslancu dr. Svetozarju Rittigu, ki je profesor bogoslovja, kandidirati pri bodočih saborskih vo-litvah na programu Starčevićeve stranke prava. Ta prepoved je iz-zvala v vsi hrvaški javnosti veliko nevoljo, ker kaže, da je škof Krap-ac res madžaronskega mišljenja, kar pa je mož, ko je bil imenovan za škofa, zanikal.

— Sprememba taktike bosanskih mohamedancev? »Agramer Tag-blatt« javlja, da so imeli voditelji bo-sanskih mohamedancev te dni zaup-no posvetovanje, na katerem so skle-nili, da bodo opustili svoje Srbom prijazno stališče. V jesenskem zase-danju dež. zbora bo baje mohamedan-ski klub izdal deklaracijo, v kateri se bo izrekel za skupno postopanje s Hrvat. V koliko odgovorja ta vest resnici, ne vemo, pripominjamo sa-mo, da »Agramer Tagblatt« v zad-njem času zajema iz vira, ki je jako blizu dr. Stadlerjevi klerikalni stranki.

— Srbski prestolonaslednik v Splitu in Kotoru. Pretekli petek se je parnik, na katerem se je vozil srbski prestolonaslednik Aleksander na Cetinje, ustavil tudi v splitskem pri-stanišču. Na parobrod je čakala ra-dovedna množica, da vidi kraljeviča. Ko se je parnik ustavil, se je reklo ljudem, da pride še spi in da ne bo zapustil ladje. Ta vest pa ni bila res-nična, zakaj kraljevič je neopaženo zapustil parobrod in se v spremstvu napotil v mesto. Ko se je vračal, so ga ljudje spoznali in ga jeli pozdrav-ljati z živjo-klici. Nekdo je zaklical: »Živio nam bratski srbski narod in njegov kraljevič Aleksander!« nakar so ob obali odmevali navdušeni živjo-klici. Kraljevič se je takoj napotil na ladjo. Daljne dogodke opisuje »Sloboda« tako - le: »Toda pri tem ni ostalo. Dogodil se je jako neprijeten prizor. Že ob prvem klicu so žandar-ji, ki jih je bilo poleg policije izredno mnogo na obali, sneli z ram puške, kakor da bi hoteli množico razganja-ti z bajonet. Na komisarjev migljaj tega sicer niso storili, zato pa je pri-šel komisar s policijskimi agenti razganjati publiko in zapisovati ma-nifestante. Zapisanih je bilo 20 oseb, ena pa aretirana. Vse to se je dogo-dilo pred očmi visokega potnika in njegovega spremstva, ki so gledali ta prizor s palube. Da bo blamaža še popolnejša, izjavlja sedaj policijski komisar, da bodo vsi popisani in vsi, ki se še izsede, da so klicali »živio«, policijsko kaznovani in nato izročeni državnemu pravdniku, da postopa proti njim. Torej pravi zločin, prav-čata veleizdaja!« — Tako »Sloboda«, ki nadalje še poroča, da so se slični dogodki doigrali tudi v Kotoru.

— Promet z avtomobilnimi omnibusi med Rogatecem in krapin-skimi Toplicami ter med Zobokom in Krapinskimi Toplicami prevaža ka-kor doslej kopalške goste še do 1. oktobra nepretrgoma dvakrat na dan in sicer iz Rogatec od dopoldanskega vlaka ob 11. in 16 minut in od popold-nanskega vlaka ob 5. in 29 minut; iz Zaboka od dopoldanskega vlaka ob 10. in 24 minut, od popoldanskega vlaka pa ob 4. in 18 minut v Krapin-ske Toplice, kjer se sedaj prične zdravljenje z grozdem, ki traja do začetka oktobra in bistveno podpira kopalno zdravljenje.

Izpred sodišča.

Prerodne obravnave pri okrožnem so-dišču v Novem mestu.

G. Amalija Chochola roj. Kav-čič, obtožena radi poverjenja, je bila rojena l. 1866. v Ljubljani in je pristojna v Kladno na Češkem. Žive-la je kot vzgojiteljica do leta 1892., ko se je omožila z uradnikom bolni-ške blagajne v Pulju. Mož pa je bo-lehal na sušici in na umu bolan umrl leta 1904., zapustivši vdovi dvoje ne-dozrelih deklic. Po močevi smrti je skrbela za želanje obeh deklic in tu

stara mater. Pomagala si je s tem, da je imela v Ljubljani dijak na sta-novanju. Da bi dala hčerka bolj-šo vzgojo, se je pripravljala za izpit in šla prakticirat k pošti v Ljublja-no, in sicer na lastne stroške. Leta 1906. je bila kot poštna ekspedijen-tinja nastavljena na pošti v Suhorju v Beli Krajini. Poleg tega, da je mo-rala s svojo boro plačo skrbeti zase, za rodbino in mater, je opazila pri-manjkljaj v blagajni, ki si ga ni znala tolmačiti. V štirih letih je zna-šal primanjkljaj krog 1100 K, kar je verjetno, kakor izpove priča Erker, bivši ekspedijent na Suhorju, ki mu je manjkalo samo v treh mesecih krog 70 K. — V začetku meseca de-cembra leta 1909. je prišla na pošto v Suhor Bara Kočevar iz Bušinja va-si po vsoto 1078 K 44 vin., ki jih je mož, kakor ji piše v pismu, poslal iz Amerike. Chochola ji je rekla, da naj počaka, da denar še ni prišel. Takisto so se oglasile na pošti Marija Smilja-nič za 200 K in Jela Popovič za 550 kron, poslanih iz Amerike, a že dne 14. decembra 1909. je bila Amalija Chochola odpuščena iz urada, žrtev tožba nekaterih sosedov. Stranke so se s svojimi zahtevki obrnile na pri-stojno oblast in izvedele od direktor-ja v Trstu, da je bil denar oddan na po-šti v Suhorju, kar svedočijo podpisi na recepisih. Ker pa te stranke v isti-ni niso dobile denarja, je pal sum na Amalijo Chochola in uvedla se je proti nji preiskava radi poverje-nja. Obtoženka opisuje svoje tedanje slabo stanje, pravi, da je imela več izdatkov, kot dohodkov, in ker je ravno takrat revizor revidiral pošto na Suhorju in se je bala, da bo radi neraztolmačenih primanjkljajev od-puščena iz urada in bi bila izročena na milost in nemilost kruti usodi in tako tudi z njo vred uničeni mladoletni hčerki, ki jih je šolala, je sama podpisala stranko, ka-kor je to že večkrat storila na proš-njo strank in iz prijaznosti, in zapi-sala vsoto Bare Kočevar v izdajno knjigo kot izplačano, da bi pokrila neznano nastali primanjkljaj. Dru-gače si ni znala pomagati, ker je tr-kala na vrata usmiljenja pri usmilje-nem župniku, pri dobrem varuhu otrok in pri prebogati gospe Kočevarjevi v Krškem, a ni bila nikjer uslišana. O denarju Marije Smilja-nič in Jele Popovič pa pravi, da ga je najbrže po pomoti izplačala komu drugemu istega imena, kakor v slu-čaju Predovci, ki mu je dala 80 K, mesto Popoviču, in neki Smiljanič mesto neki drugi vsoto 600 K. Sodni dvor stavi tri vprašanja o krivdi in dodatno vprašanje o znesku, a zavr-ne predlog gosp. zagovornika, dr. Globelnika, da se naj stavi k vsake-mu glavnemu vprašanju dodatno vprašanje, če je obtoženka storila de-janje v nepremagljivi sili. Porotniki (prvomestnik g. Pirker iz Ribnice) odgovore na vprašanje o krivdi z 8 glasovi ne proti 4. Na podlagi tega oprosti sodni dvor obtoženko in se zasebni tožitelji zavrnejo na civil-nopravno pot.

Razne stvari.

*** Nesreča pri strelnih vajah.** Po-vodom strelnih vaj pri Scheslitzu na Nemškem je bil en vojak ubit, dva pa težko ranjena.

*** Smrt zrakoplovec, Zrakoplovec** Measdyk je pri Arnheimu padel iz vi-sine 100 metrov na tla. Motor je pa-del na zrakoplovec tako, da je bil ta-takoj mrtve.

*** Strela ubila tri deklice.** Bliza Gernsheima na Hesenskem so tri de-kleta v starosti 17 do 18 let vedrila med nevihti pod nekim kozolecem. V kozolec je udarila strela in vsa tri dekleta so bila ubita.

*** Vsled strahu pred bolnišnico.** Neki kmet je pripeljal včeraj na ko-lodvor v Fehringu na Štajerskem svojo ženo, da bi jo spremil v bolniš-nico v Gradec. Ko je mož kupoval vozni listek, mu je žena izginila s kolodvora. Šele čez dlje časa so jo našli zunaj Fehringa v nekem jarku utopljeno. Strah pred bolnišnico jo je gnal v smrt.

*** Kuga v Odesi?** Iz Odesa jav-ljajo, da se je v tamkajšnji garniziji pojavila kuga. En topničar je nevar-no zbolel. Člani sanitetne komisije so se skregali zaradi diagnoze. Refe-rent dr. Weinstein je vsled tega iz-stopil iz komisije.

*** Caruso in — žepni tatovi.** Pe-vec Caruso je v ponedeljek pel v ko-pališni dvorani v Bruslju. Naval na dvorano je bil velikanski, zbrali so se tudi žepni tatovi iz vsega sveta. Poli-cija je strogo zastražila vse vhode v dvorano in je že pred začetkom kon-certa aretovala dvajset žepnih tatov. Pozneje je bilo aretiranih še štiri-najst nevarnih tatov, od katerih so bili nekateri že obloženi z bogatim plenom. Pri nekem zelo izvežbanem tatu so dobili 24 denarnic in več dru-gih vrednostnih stvari.

*** Odvajanje otrok poleti** je te-ljavno, kakor v drugih letnih časih, ker se s dajanjem kravjega mleka prav pogosto povzroča motenja

želodca in črevesa. Krovje mleko naj se s antej dajo naj prejemajo s redko juho iz »Kufek«, ki krovje mleko dela laže prebavno in mu povzroči redilnost. S prehrano s »Kufek« dosežemo uravnano prebavo, najboljšo varstvo proti takozvanim poletnim obolenostim.

* **Sreča v nesreči.** Medtem ko so pri požaru bruseljske svetovne razstave posamezni razstavljalci ineli silno škodo in izgubo, so bili drugi zopet posebno srečni. Tako je n. pr. Liebigova družba, izdelovalka znane postavila razstave na dveh posebnih krajih, ki sta pa obe ostali popolnoma nedotaknjeni. Kakor se čuje, bo Liebigova družba na dveh oddelkih odlikovana povsod z grand prix, spada torej k onim redkimi, ki se jim bo najvišja odlika priznala dvakrat.

* **Izgubljena stolpna ura.** V neki južnočeški vasi — Dovrš se imenuje — imajo staro cerkveno. Nekdaj je bila v stolpu tudi ura, ali počasi se je kolesje porazgubilo, ostale so le velike rimske številke in en kazalec. Dobri vaščani so torej jeli zbirati za novo stolpno uru. Ko je bilo denarja v zalogi le par starih strojnih koles. Začudenje in presenečenje je bilo seveda splošno. Zda raziskujejo orožniki, v katerem žepu je stolpna ura »obitčala«.

* **Napad na vojake.** V Aisterheinu na Gornjem Avstrijskem bi skoro prišlo do boja med prebivalstvom in vojaštvom. 59. pehotnega polka, ki ima v tamkajšnjem kraju vaje. Ko so stali vojaki na neki njivi, je baje nalašč prišel hlapec orat. Kmalu je prišel tudi gospodar in oba sta zahvalovala, da se vojaki odstranijo z njive. Nabrala se je takoj večja množica ljudstva in vojaštvo se je moralo vdati. Ob dveh zvečer so bili vojaki alarmirani, da odkorakajo iz neprijaznega kraja. Takoj se je nabrala velika množica ljudstva, ki je začela s kamenjem bombardirati častnike. Poklicali so orožništvo, ki je uvedlo obširno preiskavo.

* **Francoska armada dobi nove puške.** Tempse naznanja, da bo v francoski armadi nadomestila dose-danjo Lebelovo puško nova avtomatična hitrostna puška. To bo veljalo okoli 400 milijonov frankov. — Ta izdanka je seveda tako neizogibno potreben, da bi bilo najbrže konec sveta, če bi se za francosko armado ne naročile nove puške. Sicer se pa tolažimo: mi v Avstriji v tem oziru (ampak samo v tem oziru) prav nič ne zaostajamo za Francijo.

* **Strah ima velike oči.** Pred par dnevi je dobilo praško policijsko ravnanje novico, da je v neki praški kavarni nanaglomla zboleli neki znani praški komik in pianist, in pokazali so se »sumljivi znaki«. Ljudje so brž mislili, da je kolera, spravili so »bolnika« na njegovo stanovanje in prišla je zdravstvena komisija — splošno vse je bilo pokonci. Komisija pa je takoj konstatirala, da je bila »boleznina« vzrok prevelika množina jedi in pijače, in da se tisti »sumljivi znaki« kažejo večkrat v pozni uri — tudi kadar ni kolere — pri ljudih, ki so preveč jedli in pili. — Dozdevni »bolnik« je danes najbrže že čil in zdrav.

* **Dr. Crippen in Miss Le Neve.** V ponedeljek se je začel v Londonu senzacionalni proces proti dr. Crippenu in Miss Le Neve. Seveda je bil naval občinstva k obravnavi velikanski. Vsi niso mogli v dvorano. Pred sodno palačo je bilo vse črno ljudi. Dozdej je bil zaslišan samo in-spektor Dew, ki je med drugim izpo-vedal, da je poskusil Crippen v zad-njih dneh svojega bega samomor. Obtožba se glasi na zavratni umor proti obema. Ko so zapuščali starši Miss Le Neve sodno poslopje, jih je množica na cesti spoznala in jih za-čela insultirati. Slednjič jih je mo-rala vzeti policija v varstvo pred razburjeno množico.

* **Volitve na Portugalskem.** Pri zadnjih volitvah v portugalski pa-rlament so dobili republikanski vodi-telji Machado, Costar in Bombarna med vsemi kandidati največ glasov. Pridobili so pa republikanci tudi več novih mandatov, med drugimi man-dat iz vnanjih lisabonskih okrajev, ki so doslej vedno volili monarhisti-čno. Tudi v volinem okraju Cintra, kjer je sedaj kraljeva rodbina na le-tovišču, so zmagali republikanci. Doslej je znanih 135 volilnih rezul-tatov. Dobili so vladni pristasi 90, opozicijski monarhisti 33 in repu-blikanci 12 mandatov.

* **Komet. Dunajski zvezdarna** je dobila obvestilo, da se je pravkar po-kazal pričakovani D' Arrestov komet v Algiru kot slaba meglica, vidna samo s pomočjo najmočnejših daljno-gledov, in sicer v bližini preračunje-nega prostora. Ta komet je prvič našel leta 1851. astronom D' Arrest. Komet potrebuje za svojo pot okoli sonca 660 let. Njegova svetloba je majhna in pojava vedno bolj. Le-

ta 1880 so ga dolgo časa mnenja in-ka-li, slednjič so ga vendarle našli po njegovem prehodu skozi perihel. Le-ta 1897, so ga videli zadnjič, leta 1904. ga pa niso mogli naslediti. Pro-ces razpadanja je pri tem kometu re-lativno zelo nagel.

* **Samomor milijonarja.** Več-kratni ameriški milijonar Hirsch si je v New Yorku z britovijo prerazil vrat. Ko so ga našli, je bil že mrtev. Hirsch je bil letos na letovišču v Karlovih varih.

* **Prav po avstrijsko . . .** Iz Mor. Ostrave poročajo: »Velika češka ob-čina Senov pri Frydeku je bila v zadnjem letu pozorišče hudih volil-nih bojev. Trikrat zaporedoma so bi-le volitve anulirane, in v četrti je bila spet premagana stranka t. zv. dajefrajndlihov, ki so v občini go-spodarili. To četrti volitev je vodilo samo e. kr. okr. glavarstvo v Fryde-ku, kajti dajefrajndlihovska volilna komisija je vedno nalašč delala ne-pravilnosti, da bi v slučaju, da pro-pade, spet mogla podati rekurz. In rekurz je poslala tudi v četrti, ako-ravno je urad volitve pravilno izpe-ljal. Morda uradi volitev to pot ven-darle ne bodo anulirali in bo vlada dajefrajndlihov v Senovi odstranje-na definitivno . . .« Prav avstrijska »liščica«!

* **Poskušnja roparski umor.** Na nekem berolinskem kolodvoru je krog tretje ure ponoči zlezal skozi okno v urad, v katerem se prodajajo vozni listki, neznan človek; Notri se na-hajajoča uradnica je dremala, zato je vlomila začutila šele takrat, ko je stal že pred njo. Zagrabil jo je za vrat, tepel po glavi, slednjič pa vrzel na tla tako, da je zgubila zavest. Ko se je zopet zavedla, je videla, da je ropar odnesel iz blagajne 8000 mark.

* **Morilec dr. Crippen in njego-va ljubica — sta te dni dospela nazaj** v London. Odvedli so ju takoj k so-di-scu, pred katerim se je zbrala ogrom-na množica ljudstva. Ko sta dospela dr. Crippen in miss Le Neve, jima je začela množica groziti. Javnost je ze-lo presenečena, ker je tožena Le Ne-ve radi udeležbe pri umoru, kar po-meni, da ima policija tehtne dokaze za njeno krivdo.

* **Dvorni svetnik se ubil.** Vpoko-jeni centralni ravnatelj dunajske zastavljalnice, dvorni svetnik Alek-sander Sauer - Csaky pl. Norden-dorf, se je na grozovit način pone-srečil. Stanoval je v neki vili v Kotaži. Po zajtrku se je podal v drugo nad-stropje, da pokadi cigareto. Kar na-enkrat se zasliši padec. Iskali so in našli dvornega svetnika pod stekleno verando težko ranjenega na glavi. Nezvestnega so prenesli v stanova-nje. Predno je še prišel zdravnik, je bil dvorni svetnik že mrtev. Mislijo, da se je preveč nagnil čez ograjo, ter izgubil ravnotežje.

* **Lep božji namestnik.** Zupnik v Trevisu v Italiji, don Mihael Pietro, je svoj čas odpeljal nevesto svojega brata. Zaljubljeni zupnik je pravil dekletu, da bo izstopil iz katoliške cerkve in da se bo potem z njo poročil. Dekle je duhovniku verjelo — saj se mora duhovniku vse verjeti — pobralo nekaj denarja, ter z župni-škom pobegnilo. Nekaj noči sta prav dobro preživela, neko jutro je pa du-hovnik okradel svojo ljubico ter po-begnili. Dekle se je osramočeno vrni-lo v domačo vas, o župniku pa ni bi-lo od tistega časa več nobenega sle-du. Don Mihael Pietro je bil te dni v Rimu s kontumačno sodbo obsojen na tri leta ječe.

* **Novo morilno ozročje.** Frid-rik Bangeter, neki Švicar v Stap-leton v Zedinjenih državah, lastnik neke tovarne, izumil je in napravil novo puško, katere zapostavlja vse do sedaj izumljene puške. Puška, s katero je mogoče v eni uri oddati en milijon strelcov, deluje brez vsakega šuma in poka. Ker se krogle ne iz-streljujejo s pomočjo stisnjenega zraka, niti s smodnikom ali drugimi razstreljivimi snovi, niti s kemika-lijami, je nova puška res skrivnostna. Kakor se zatrjuje, je angleška vlada ponudila za patent pet mili-jon dolarjev, a ruska vlada celo osem milijonov dolarjev. Trust za smod-nik je ponudil baje 20 milijonov do-larjev; družba, ki je prevzela iznajd-bo, pa ne misli patenta prodati izpod 25.000.000 dolarjev.

* **Nemško - narodna delavska or-ganizacija na Nižjem Avstrijskem** je imela v nedeljo v Sv. Hipolitu svoje ustanovno zborovanje. Organizacija hoče pri vseh volitvah nastopati po-polnoma samostojno. Dasi je nižje avstrijsko nemško delavstvo ustano-vilo lastno narodno organizacijo, te-mu je vzrok, kakor je trdil nek go-vornik to, da avstrijska socialno-demokratska stranka vedno bolj razpada.

* **Zopet Karel May.** Urednik Le-bius je vložil zoper gozdarskega de-lavca Krügla ovadbo radi krive pri-sege, proti Karlu Mayu pa ovadbo radi zapeljevanja h krivi prisegi. Si-ritelj katoliških idej, pisatelj Karel May je pregovoril Krügla, da je pri-segel, da ga je pred znano obravnavo

May on. Lahko slednjič negotovjati, naj gre za življenjsko stvar, da mu da on, Leibius, 2000 mark za to. Čast tega nemškega vasa - hotelje-na postaja vedno bolj umazana.

* **Nemški »svetli časopis«.** Avg. Scherl namerava, kakor poro-ča nemški listi, prodati vse svoje časopise za 35 milijonov mark in se umakniti v zasebno življenje. Svoje časnikarsko delovanje je našel pred leti s par tisočaki. V Berolinu je ustanovil »Lokalanzeigera«, ki ima danes naklade četrtil milijona izvo-dov, potem ilustrirani tednik »Die Woche«, kupil je staro »Gartenlaube« itd. V svoje časopise je vpeljal ameriškega duha, telegrafično hitrost in je najel po celem svetu poročevalce.

* **Najbolj zdravo mesto na An-gleškem** je vrtno mesto Letchworth blizu Londona. Tovaren ni tu nobe-nih, pač pa mnogo delavnic. Mesto ima okoli 7000 prebivalcev. Zdrav-stveno stanje je tako ugodno, da umrje tam le 52°/00 (v Londonu 14°/00, v Birminghamu 15°/00, v Manchesteru 18°/00, v Liverpoolu 19°/00). Vrtna mesta so veliko bolj prikladna za dolgo in zdravo življen-je, nego vsa druga moderna mesta.

* **Mesto v zraku.** Mesto Acama v Meksiki ni sicer sezidano čisto v zra-ku, vendar se v njem v primeri z drugimi mesti, lahko trdi, da je zida-no v zraku. Postavljeno je namreč na velikanski skalnati plošči, ki jo je tekton tisočletij izpodjedla voda okroginokrog. Le v sredi je skala oprta na ogromen steber, ki hrabro kljubuje vsem elementarnim silam. Tako ima kamnita plošča, na kateri stoji mesto, podobo velikanske gobe. Acama je bila baje sezidana že leta 1540, kajti že prvi evropski potniki jo opisujejo kot čudovito naselbino s krasnimi stavbami.

* **Sleparski grof.** V Frankobro-du so zaprli državnega grofa Bor-kowskega, ki se je delal silno premož-nega. Kupil je vilo, kočijo, konje, avtomobil, hišno opravo in druge stvari. Plačal ni nič; vse je kupil na ničvredne menice.

* **Kongres »Svobodne Misli«**, ki se je vršil pretekli teden v Bruslju, je sklenil sledeče resolucije: 1. Šol-sko vprašanje bodi postavljeno v člo-programa prihodnjega svetovne-ga kongresa »Svobodne Misli«. — 2. Z ozirom na bližajočo se petstoletni-co mučeniške smrti M. Jana Husa nalaga kongres svobodnim misle-cem vsega sveta, naj že zdaj pripravljajo tla za proslavo tega spomina z in-formiranjem javnosti svoje dežele o po-menu kostniškega mučenika. Češka svobodnim mislecem kot Husovim rojakom se nalaga, naj takoj sesta-vojo osrednji odbor za svetovno pro-slavo Husovo. Kongres »Svobodne Misli« obenem apelira na »Društvo za postavitev Husovega spomenika v Pragi«, naj odkrije tega spomeni-ka časovno združeno z manifestacijo svetovne »Svobodne Misli«. Dan 6. julija 1915 naj bo v vsem civilizira-nem svetu posvečen spominu kostniškega mučenika. — 3. Vsakoletno tretjo oktobersko nedeljo naj se v vseh deželah v spomin Ferrerja vrše velike manifestacije za ideje svobod-ne šole. — 4. Na predlog državljana Chapeliera izreka kongres energičen protest proti kaznim, s katerimi šte-vilne vlade preganjajo tiskovne in zborovalne delikte.

* **Neverjeten birokratizem.** Tam neke na Pruskem, se je zvečer vra-čal ob progi na svoj dom nek železni-čar. Ko gre tako zatopljen v svoje misli, zapazi na progi nekega pijan-ca, ki se ga je tako nalezal, da se ni mogel nikamor ganiti. V tem trenot-ku pridirja izza ovinka vlak. Želez-ničar se ne pomišlja dosti, skoči na progo, zagradi pijanca, ter ga zavle-če raz progo. No, železničar je mislil, da je storil dobro delo, in da bo radi tega še celo pohvaljen, ali pa dobi morda tudi kako nagrado. Bil je to-rej zelo radoveden, ko je res v neka-terih dnevih dobil od železniške upra-ve obširno kuverto, kaj bi moglo biti notri dobrega. Ko je mož prečital po-slano mu stvar, je skoro prišel ob sapo. Železniška uprava ga je obsodi-la na denarno globo v znesku treh mark, ker je stopil na železniški tir. Mož se je proti taki modrosti prito-žil in sodišče v Beuthenu ga je tudi oprostil v veliko začudenje železni-čarskih birokratov.

* **Neverjeten birokratizem.** Tam neke na Pruskem, se je zvečer vra-čal ob progi na svoj dom nek železni-čar. Ko gre tako zatopljen v svoje misli, zapazi na progi nekega pijan-ca, ki se ga je tako nalezal, da se ni mogel nikamor ganiti. V tem trenot-ku pridirja izza ovinka vlak. Želez-ničar se ne pomišlja dosti, skoči na progo, zagradi pijanca, ter ga zavle-če raz progo. No, železničar je mislil, da je storil dobro delo, in da bo radi tega še celo pohvaljen, ali pa dobi morda tudi kako nagrado. Bil je to-rej zelo radoveden, ko je res v neka-terih dnevih dobil od železniške upra-ve obširno kuverto, kaj bi moglo biti notri dobrega. Ko je mož prečital po-slano mu stvar, je skoro prišel ob sapo. Železniška uprava ga je obsodi-la na denarno globo v znesku treh mark, ker je stopil na železniški tir. Mož se je proti taki modrosti prito-žil in sodišče v Beuthenu ga je tudi oprostil v veliko začudenje železni-čarskih birokratov.

* **Nemško - narodna delavska or-ganizacija na Nižjem Avstrijskem** je imela v nedeljo v Sv. Hipolitu svoje ustanovno zborovanje. Organizacija hoče pri vseh volitvah nastopati po-polnoma samostojno. Dasi je nižje avstrijsko nemško delavstvo ustano-vilo lastno narodno organizacijo, te-mu je vzrok, kakor je trdil nek go-vornik to, da avstrijska socialno-demokratska stranka vedno bolj razpada.

* **Zopet Karel May.** Urednik Le-bius je vložil zoper gozdarskega de-lavca Krügla ovadbo radi krive pri-sege, proti Karlu Mayu pa ovadbo radi zapeljevanja h krivi prisegi. Si-ritelj katoliških idej, pisatelj Karel May je pregovoril Krügla, da je pri-segel, da ga je pred znano obravnavo

* **Zopet Karel May.** Urednik Le-bius je vložil zoper gozdarskega de-lavca Krügla ovadbo radi krive pri-sege, proti Karlu Mayu pa ovadbo radi zapeljevanja h krivi prisegi. Si-ritelj katoliških idej, pisatelj Karel May je pregovoril Krügla, da je pri-segel, da ga je pred znano obravnavo

* **Zopet Karel May.** Urednik Le-bius je vložil zoper gozdarskega de-lavca Krügla ovadbo radi krive pri-sege, proti Karlu Mayu pa ovadbo radi zapeljevanja h krivi prisegi. Si-ritelj katoliških idej, pisatelj Karel May je pregovoril Krügla, da je pri-segel, da ga je pred znano obravnavo

* **Glasovi o razpustu občinskega sveta** ljubljanskega.

Dunaj, 1. septembra. O razpustu ljubljanskega občinskega sveta pri-obuje »Neues Wiener Tagblatt« uvodnik, v katerem primerja razme-re, nastale valed nepotrditve Hri-barjeve, s položajem, ki je svoječa-sno nastal med češkimi deklaranti na eni strani in med vlado in Nemci na drugi strani. Na to govori o razliki kulture med češkimi in slovenskim narodom ter presoja slovensko kul-turo z znanega Auerpergovega sta-lišča. Končno pa vendarle naglaš-a, da je vladin korak glede nepotrditve Hribarja in glede razpusta mestnega občinskega sveta ljubljanskega obža-lovanja vreden.

Dunaj, 1. septembra. »Neue Freie Presse« piše v današnjem uvodniku o razpustitvi občinskega sveta ljubljanskega. Pravi, da se je sedaj v Ljubljani prigodil sličen slu-čaj, kakor pred desetletji na Dunaju, ko ni bil potrjen za župana dr. Lue-ger, ter na to pripominja: »Quod li-cet Jovi, non licet bovi.« V drugem delu članka izraža mnenje, da se vla-da preveč peča s Slovenci in jim je tako pripomogla do politične velja-ve. Slovenci gospodarijo tudi v »Slo-vanski Enoti«, kar je na kvar odno-som med Čehi in Nemci. S tem, da so Čehi pripomogli Slovincem do veljave v »Slov. Enoti«, so pripomogli samo, da je poleg češko-nemškega problema nastal še nemško-slovenski problem. Članek izhaja iz »caeterum censeo«, da se mora »Slovanska Eno-ta« uničiti.

* **Sestanek državnikov.**

Dunaj, 1. septembra. Vlada obe-lodanjuje danes službeni komunike, o sestanku grofa Aehrenthala z itali-janskim ministrom San Giulianom. V komunikatu se naglaš-a, da je ta se-stanek nov dokaz prijateljskih raz-me-rov, ki vladajo med Avstro-Ogrsko in Italijo. Na sestanku se je obema državnika nudiла prilika se teme-ljito razgovoriti o položaju, zlasti pa o orijentnem vprašanju. Glede vseh teh vprašanj se je pokazala popolna soglasnost obeh vlad, ki vstrajata na stališču, da se na Balkanu mora ohraniti »status quo«.

Išl, 1. septembra. Cesar je danes ob pol 10. sprejel v posebni avdienci grofa Aehrenthala. Avdienca je tra-jala pol ure. Ob 11. je vladar sprejel italijanskega ministra markiza San Giuliana. Avdienca je trajala 20 minut.

* **Kolera.**

Dunaj, 1. septembra. Oblasti raz-glašajo, da se v zadnjem času ni pri-godil v mestu noben nov slučaj ko-lere, da je torej mesto popolnoma kolere prosto.

Budimpešta, 1. septembra. Po uradnih izjavah je tako Pešta, ka-kor tudi vsa ostala Ogrska kolere prosta.

* **Odlikovanje italijanskega ministra** zunanjih del.

Išl, 1. septembra. Cesar Fran Jo-sip je podelil italijanskemu ministru zunanjih del markizu San Giulianu veliki križec Leopoldovega reda.

* **Svečanosti na Cetinju.**

Cetinje, 1. septembra. Grško bro-dovje je večerj dospel v Bar. Na krovu tega brodovja sta bila prestolonaslednik Konstantin in njegova soproga, ki sta se takoj z avtomobi-lom odpeljala na Cetinje. Tu je bil slavnosten sprejem. V dvoru je bil zvečer na čast prestolonasledniku Konstantinu banket, na katerem je kralj Nikola napil Grški in grški di-nastiji ter slavil grško kulturo in grški heroizem.

Cetinje, 1. septembra. Demon-stracije v Beogradu povodom vprizo-ritve »Balkanske carice« so tu na-pravile skrajno neugoden vtisk.

* **Napetost med Grško in Turčijo.**

Carigrad, 1. septembra. Grški poslanik je podal ministru zunanjih del Rifaat paši obširna pojasnila gle-de Krečanov, ki so bili izvoljeni v grški narodno skupščino. Minister Rifaat paša je izjavil, da ta pojasni-la turške vlade ne zadovoljujejo.

Berolin, 1. septembra. »Morgen-post« javlja, da so razmere valed protigrškega bojkota in valed izvo-litve Krečanov v grško narodno skupščino tako napete, da je toliko kakor gotovo, da pride med Grško in Turško do diplomatskega spora. Grški poslanik v Atenah bosta nemara že v prihodnjih dneh zapustila svoji me-sti. Ugleden diplomat neke velesile se je izrazil, da stoji Turčija pred vojno ali vsaj pred blokado Grške.

* **Nemški cesar in papež.**

Berolin, 1. septembra. Francoški listi so poročali, da je cesar Viljem povodom kongresa za svobodno kro-šćanstvo poslal papežu Piju X. pis-mo, v katerem mu zagotavlja, da nima vlada s tem kongresom ničesar opraviti in da se kongres tudi ni udeležil noben njen odposlanec. Nemški listi zatrjujejo, da vesti franco-škega časopisa niso resnične, češ,

da cesar v zadnjem času sploh ni po-slal papežu nobenega pisma.

* **Za Roosevelta.**

New York, 1. septembra. V ame-riški javnosti je nastalo živahno gl-banje za in proti izvolitvi Teodora Roosevelta za bodočega predsednika republike. Velika večina republikan-cev na zapadu in demokratov baje ne bo preje mirovala, dokler ne bo spet izvoljen za predsednika Roosevelta.

* **Gospodarstvo.**

— »Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice« reg. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani. Bilanca dne 31. avgusta 1910. Aktiva: Gotovina 54.539 K 35 vin. Naloženi denar 2.679.356 K 18 v. Posojila 17.063.317 kron 34 vin. Prehodni zneski 15.499 kron 06 vin. Inventar 17.336 K 30 v. Vrednostne listine 365.678 K 06 vin. »Zadružni dom« 199.672 K. Zadržno hiši 313.974 K 41 vin. Zadržno zemljišče 89.253 K 50 vin. Zaostale obresti 175.259 P 59 vin. — Pasiva: Deleži 27.037 K. Hranilne vloge 20.076.125 K 53 vin. Rezervna zakla-da 371.914 K 85 vin. Pokojninski za-klad 37.894 K 53 vin. Predplačane obresti 40.010 K 77 vin. Upravno premoženje 20.973.885 K 79 vin. Denarni promet 51.122.708 K 22 vin.

— **Razstavnji trg v Pragi.** Kakor poročajo iz Prage, bo tam v dneih 17. do 29. septembra na Strelskem otoku razstavnji trg čeških izdelkov, ki ga priredi »Narodnogospodarsko društvo v Pragi«. — Opozarjamo slo-venke interesente na to razstavo. Morda bi bilo mogoče prirediti na razstavo skupen slovenski izlet. — Kakor nam »Narodnogospodarsko društvo« poroča, se bodo v Pragi ta-ke razstave redno ponavljale in se bo dala prilika tudi drugim slovan-skim narodom, da tam razstavijo svoje izdelke in s tem opozore nanje najširšo slovensko javnost.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Darila.

I. izkaz prostovoljnih doneškov za »Sokolski dom« v Kočevju: V Kočevski posojilnici naloženih 711 K; g. Urek razpečal 5 blokov 50 K; g. V. Kvas razpečal 4 bloke 40 K; Lada Sveteč, c. kr. notar Litija poslal 20 kron; Sokol v Novem mestu za 1 blok in 40 razglednic 14 K; Sokol v Zalcu istotako; g. Menart in Hren nabrala 11 K 74 v; g. Drenik, Ljubljana 10 K; g. Mazelle, Gradac 10 K; slabi kegljači v pivovarni 7 K; Neimenovan 5 K; g. N. Kvas nabral 3 krone; isti daroval 2 K; po 1 K so darovali gg. Jos. Jenko, Lydija Zagorjan in Mimica Smole vsi v Kočevju; neimenovan 40 v; nabiralnik v narodni trgovini 12 K 50 v. Skupaj 913 K 64 v. Vsem darovalcem naj-iskrenejša zahvala! — Prosimo na-daljnji prispevkov za prepotrebni »Sokolski dom« v Kočevju! Darove sprejema pripravljalni odbor kočevske Sokola v Kočevju.

Zahvala.

Akademikemu fer. društvu »Bodočnost« v Ptuj so v poslovnem letu 1909/10 darovali prispevke sledeči gg.: Dr. Alojzij Kraigher, zdravnik pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah »plačal izkaznice za vse čitatelje naše tam-kajšnje ljudske knjižnice v znesku 14 K, v isti namen je daroval Makso Kovačič, dijak istotam 1 K, sl. »Ptujski posojilnica« pod-pore 25 K, prof. Josip Stritar na Dunaju večje število knjig za ljudske knjižnice. Vsem omenjenim blagodušnim podpor-nikom izreka najsrčnejšo zahvalo s prošnjo, da blagohotno opreste, da se ta zahvala vsled pomote priobčuje šele danes,

Odbor akad. fer. društva »Bodočnost«
Vohoslav Šumenjak, Anton Horvat,
t. č. predsednik, t. č. tajnik.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. avgusta: Marija Babnik, zaseb-nica, 64 let, Radečkega cesta 11. — Marija Klarit, bivša delavka, 66 let, Radečkega cesta 11.

V deželni bolnici:
Dne 29. avgusta: Marija Ješe, dninarica, 70 let.

Rogaški

Tempel

Styria

Donati

vrelec. Dietetična namizna pijača s obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmenjavo snovi.

Zelo koncentriran medicinski vrelec, priporočljiv pri kroničnem žolčnem ledvičnem, zaprtju, Brightovih ledvicah, vranicih oklehalih, jetni trdnosti, astmi, novotvornih boleznih, katereh dilahtah organov.

Zdravilno vrelec, saj vsebuje vsebovane svoje vrste žilasti uporaben pri kroničnem črevesnem katara, obilni-ciji, boleznih tamenih, ledvični trganju, sladkovni bolezni

Najmočnejši
prirodni vrelec magnezijo-glauberske soli